

Felvidéki Híradó.

A felvidéki magyar közművelődés szolgálatában álló társadalmi hetilap.

MEGJELENIK: MINDEN VASÁRNAP.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRA: Égész évre 4 ft. Fél évre 2 ft. Negyed évre 1 ft.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Revész János. Társzerkesztő: Fehér János. A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatallra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.</p>	<p>Kiadóhivatal a Magyar Nyomda</p>	<p>HIVATALOS HIRDETESEK DIJA 100 szög 2 ft., ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 krral több.</p>
---	--	-------------------------------------	---

A nő munkaköre.

A modern társadalmat foglalkoztató általános kérdések közül egyike a legérdekesebbeknek és legfontosabbnak az, hogy a nő hivatását, a gazdasági életben való szerepét tárgyalja.

Sokat, nagyon sokat írtak és mondtak már el ebben a tárgyban, kiváló elmék munkájuk szavát szentelték a kérdés megoldásának; én tehát, mikor szintén hozzászólok, aligha fogok olyat mondhatni, amit én előttem mások talán szebben megjobban is, már el nem mondtak volna. De tekintve, hogy a témának elvi megvitatása eddigelé nagyjából csak külföldi írók által történt, kiknek többnyire lokális tanulmányokon alapuló elvei, csupán helyütt bírnak gyakorlati értékkel: én is foglalkozom e tárggyal, midőn azt a mi specialis viszonyainkból kiindulva akarom méltatni.

Különösen a nő szociális hivatását érintő kérdésekben öltik szemünkbe az a nagy nézeteltérés, mely köztünk magyarok és a többi kultúrnépek között a társadalmi kérdések terén uralkodik. Azok a népek már túl vannak a gazdasági vajdaságnak és fejlődési processusnak ama stádiumán, melyen mi még csak részben mentünk át, vagy a melyen általaladunk, még csak jövőnk munkája.

Ez a differenciája a gazdasági haladásnak, különböző életfelfogás, más temperamentum és más viszonyok okozói annak, hogy másképp gondolkozunk a női élet dolgokban, mint testvéreink.

Egy kissé — ideálisan. Eszembe jut egy mondása valamelyik költőnknek: »a nőnek az a feladata, hogy tessenék«. Én jellemzőnek tartom ezt a mondatát egész gondolkozásomóndokrá nézve. A férfiak köteles lovagiasága a nővel szemben, fölmegy nálunk: a rajongásig, a természetes tisztelt: a vak szolgálásig. Pedig lehet ebben sok poézis és »szép« vonás, — de gazdaságilag, sőt erkölcsileg jótékony hatású semmi esetre nem.

Nyugaton (pl. Franciaországban Angliában), hol a viszonyok úgy hozzák magukkal, hogy a munkában a nő is kivége a maga részét, hol a nő vállatve küzd férjével a megélhetés nehézségei ellen: ott a férfi tisztelet a nővel szemben természetesen állandóbb és mélyebb lesz. Ennek a tiszteletnek alapjait a közös munka folyamán született kölcsönös megbecsülés és az egymásba vetett szilárd bizalom képezi.

Mi, a mi leányainkat végig járjuk a polgári iskola négy, esetleg a felsőbb leányiskola hat osztályán, s aztán haza hozzuk őket — háziasszonyoknak. Körülbéli ez a sab-

lonja, legtöbb családaink »nevelési rendszerének«. A nagyuri tehetséges családokról nem beszélek, mert hiszen azoknak megengedi a vagyonuk, hogy más szemmel nézzék a világ rendjét; — szavaim éle főképp az u. n. »középosztály«-hoz tartozókat találja, hol a leány a »szülőnknek nagy gondokat okoz.«

A konvencionális polgári iskolában mellesleg tanul a leány zongorázni, s valamelyes idegen nyelvet, ezt megköveteli a »jó« nevelés. »Hja olyan nehéz a leányt férjhez adni, ha nincs egy kis általános műveltsége.«

A modern idők divatja: a szülők lelkes ambíciói, merész terveik nem férnek meg a szűk lakás nyárgyála között, utat törnek a nyárs-polgári életből, ki a nagyvilágba, oda arra a csábos szinpadra, hol »babé« terem a tehetségeknek és »dicsőségek« a jutalom palmája.

A leány fölmegy a fővárosba, tanul énekelni, meg sok szép más művészetet. A kezük munkájára utall szülők csak törődnek, kuporgatnak, hogy leányukat »felneveljék«, és sőhajtva vigasztalódnak, reménykednek jövőbeli babérallal, meg dicsőséggel.

A leány pedig lassankint fölécsődik az illúziókból, keserű tudatára ébred tehetsége középszerű vagy semmis voltának. S amíg így küzd örökös kétségbeesés és remény között, az anyagi tönk beálltával befejező-

dik benne az erkölcsi romlás munkája is: elzúllik abban az iszapban, amit a fővárosok miazmás levegője fed...

Unique.

(Vége köv.)

Országos lenélház-egyesület.

Nagy és nemes mozgalom indult meg röviddel ezelőtt a fővárosban, melynek célja egy régi nemzeti mulasztásunk pótlása, társadalmunk egy sajnó sebet behegesztése. A nyugati kultúrállamokban már réges-régen, Olaszországban és Franciaországban évszázadok óta, látják el az apjuk anyjuk elhagyta kisdédeket jótékony segítségével, vagy közközléssel.

A középkor szellemének megfelelőleg kezdetben klastromokban és templomokban vették fel a kisdédeket, kiket titokban egy ott kitett forgó szekrénybe helyeztek el a többnyire éjnek idején. A gyermekeket apácaik gondozták a klastromban úgy, hogy az ilyen gyermek a világtól elkülvitve növekedett fel. Ez a módja a felnévelésnek nem célszerű. Egyrészt nagy a veszedelem a gyermekekre, ha sokan együtt vannak betegségek könnyen átrágnak egyikről a másikra. Azonkívül a világtól való elzártság nem jól hat a kisdédek lelki fejlődésére.

Manapság alig van már oly lenélház melyben a gyermekeket intézetileg nevelik, hanem majd mindenütt arra igyekeznek, hogy a gyermekek a nép által neveltesseken fel, s így oda jussanak vissza a honnan kikerültek, olvadjanak a néphe, hogy a társadalom hasznos tagjaivá váljanak. Az olasz nép annyira szereti »madonna gyermekeit« (így nevezik a lenéceket), hogy gyakran ingyen nevelik fel és családjuk tagjaivá fogadják.

TÁRCA.

Ha látnád...

Ha látnád búban arcomat,
Ha látnád könyhen két szemem,
S ha tudnád, hogy mit érezek, amikor
Terőlad megemlékezem! ...

Ha látnád, látnál, amikor
A fenysereg busan járdom,
Tanúvied, hogy soh' sem leszesz enyém,
Szerelemem, édes anygylóm! ...

Ha érszéd, mit akkor érezek én,
Mikor virágot látok nyilani,
Gondolva azt, hogy ép így nyitlanak
Szívemnek indulatai! ...

S szenvednéd azt, amit én szenvedek,
Mikor hullnak az ősz levelek,
Mikor nagyon busul a tág, — tudom,
Nagyon szeretnéd engemet!

KUTNYÁNSZKY JENŐ.

Lenge szellő...

Lenge szellő leng fejem felett ...
Útra szólít immár engemet:
Isten veled tündér álomkép!
Zengd felém a kábító zenét —
Ajkad végső búvöld szavát,
Melyhez önként fűzi majd magát
Annyi emlék, annyi holdog pere ...
S oly kevés bá, oly kevés kesere ...
Nem fakad más hála ajkamon
Mint e röpke elmúló dalom:
S bár a sok gyönyört meg nem fizethet
Legyen ez a dal — emlékedé! ...

SCHWÖDER ERVIN.

A féltékeny.

— Vig magánjelent. —

(Férj levéllel kezében s azt idegesen szorongatja.)

Mit?! Önök kacagnak dült vonásaimon, vérből forgo szemeimben?

Ne fuggeszék reám mosolygó tekinteteket, inkább szanokozzának rajtam. Még egy óraja a legboldogabb férj valek a világon s most a legszerencsétlenebb.

Pedig én nem voltam az oka, higgyék el, hogy nem én!... Ugye nem is úgy nézek ki, mint a ki a család boldogságát meg tudna zavarni. Hiszen én olyan artatlan vagyok, mint a ma született barány, kedves Malimát a tenyerem hordom, mint valami cukorbabát — de nincs is panaszam! És mégis... mégis.

Tehetek-e arról, hogy annyira szeretem, s hogy rajongok pusztán látásakor is, s feltem... mit mondtam?... feltem?... Nem, nem feltem többet soha!

Oh, ez a féltékenységek!

Ez tett szerencsétlenné, ennek köszönhetem, hogy e rongy papirossal megsemitülök, tehetetlenül magammal, hogy pitulnom kell magam előtt, hogy nem merek szemébe nézni annak az anyagnak. Malikam, bocsáss meg! Nem többet, nem, sohasem!

Ti pedig, férjék, ne leskelődjétek!! Zúgjon bár fejetekben a sok pletyka árja, haborigon agyatók a sok vadtól, mit feleségeitekre szórának ádáz nyelvek, vigyázatok, ti süketek legyetek, ha kell vakok, csak azt ne halljátok, csak azt ne lássátok, a mit feleségeitek kapnak, vagy adnak.

Legyen minden jól tőve, mit ok tesznek, s ti csak nézzétek; legyen övék az utolsó szó, az első pedig — nem a tiétek.

Mar két év óta élvezek Malikammal a hazaság édeni gyönyöreit. Búgnak, mint szerelmes gerlepar, cirógatjuk egymást... szóval olyan boldogok vagyunk!

Két év! Gondoljak meg jól! Nem mindennapi dolog, hogy két év alatt a férj el ne zavarja nejét, — vagy a nő a férjét.

S mi még eddig együtt voltunk, s hűségünknek elvitatathatlan tanujelöl szolgálhatnak a törött főzőkanalak.

Néha a körben, ha valami daganatot látnak rajtam, természetellennek, s mégis nagyon természetesen találjak, s vigasztalnak, hogy majd emulik, előfordul az gyakran így esetben, ha az ember öreg, s fiatal, még mellé szép felesége van. De kérem, úgy néz ki a vén?! Hat a 60 éves férfi már vén?! Mi akkor a 80 —, mi volt Mathusalem?!

Megférünk mi azért egymás mellett, s ő olyan jó, olyan figyelmes.

Most is, hogy az ebédnek vége volt, a szabályan letisztította az asztalt, s én csibukozva az ottománra döltem, s újságot mivel Malimnak 10 óra előtt nem volt aprópénze, lévén vasárnapi munkaszünetem nem kaphattam. A füstölés átkozott rosszul esett, különösen mikor lattam, hogy Malik előveszi regnyét, s olvas. Ez hát az esku? így segít viselni a földi kinokat? Ó olvas, ó élvez, nekem pedig csendesen kell nézmem a bodor füstöket.

Nem állhatam szó nélkül.

Kértem, követeltem, parancsoltam, hogy ne olvasson, s képzélek, mikor a könyvet elteszi, még szemchányásokkal illet, hogy Kanyay bezzeg nem tenne így a feleségivel, hogy az mindig arra ügyel, hogy felesége mentől jobban mulasson, elviszi a bába, jégre, csak ő rab, csak neki nem szabad panaszodnia, csak ő a szerencsétlen.

De mar ezt kikérem magammal! Nem elég-e, ha valaki — pláne ha még feleségem is, velem társalogni! Én teremtescse önlélek, ha ilyen ferjem akadna, mint én magam.

Többől többre, szóról szóra, még ráru akarta sütni, hogy én nem a darab kedveért járok a színházba, s hogy nem a politika miatt töltöm el esteimet a kavházban.

Felfort bennem a mérég. Eszembe jutott minden gyanús tette, minden rossz tulajdonsága.

— Jól van asszonykám, mondom neki, ha te úgy, én is úgy! Tudja meg, hogy árgus szemekkel örzöm minden mozdulatát, minden mosolyát újabb vádnak veszem. Nem mosolyogtak-e az ajkák másra is már, nem olyan-e, mint minőnek engem gondol? Mit jelentett a multkor az a rózsaszín szalag csokor az ablakban? Ne titkolja!... Nem kerdeztem eddig, mert nem akartam magamat epesztetni a méréggel. Nos?... Feleljen! ...

S ő egész naivsággal válaszolja, hogy az egész szót sem érdemel.

Mit? török ki újból, szót sem érdemel?! Nem vagyok oly ember, hogy át ne lássak

Ezt a hazafias és emberbaráti eszmét óhajlik megvalósítani az »országos lelencház-egyesület«. Tulajdonképen szegényére válik hazánkban, hogy még eddig nem gondoskodtunk kellőképen az ártatlan kisdedekről, a kinek egyedül bűnök, hogy szülőik nyomorognak, könyvelőnek vagy bűnösek: Hányszor történik meg az orvosi gyakorlatban, hogy a jómódú család vézna csecsemőjé mellé dajkát kell megvizsgálnunk, a ki bemutatja ép, erős csecsemőjét, kit kénytelen másoknak kiadni apolásba. Aha! miúgy egy-két hónap és egy vén banya beáll a dajkához, összeaszott vézna csecsemőt tartva karjaiban, s a szegény anya borzadá bontja szét a rongyokat, nézi gyermekének puffadt hasát, ráncos bórét és hallja nyöszörgő sírását. Ez a szegény teremtés már közel van ahhoz, hogy angyallá legyen s a főváros, valamint a nagyobb városok környező falvakban valóságos angyalcsináló ipar fejlődött ki, hova olesó áron kiviszik a gyermekeket meghalni, annál gyorsabban, minél kevésbé pontosan a kialakított berendezésben. Arról van tehát szó, hogy ezek a kisdedek jó apolásban részesüljenek, a menyire lehet családban neveltesse nek fel. Ennek kipróbált legjobb módja az, hogy az ilyen gyermekeket egy- vagy több központi intézetbe vegyék fel, a hol őket az orvos megvizsgálja, s az egészségeseket mielőbb az érte bejövő földművesek és kisparipók nejének átadja gondozás végett, kellő fizetés fejében.

Az intézetben csak azok a gyermekek maradnak vissza, a kik betegek, hogy ott anyatét mellett gondos apolásban részesüljenek. A kiadott gyermekekre az intézet, de különösen az egyesület vidéki tagjainak folyton és szigorúan kell felügyelniük. Ez igen fontos, mert ha a gyermekeket kiadják és többet rá komolyan senki nem vet ügyet, akkor a gyermekek úgy pusztulnak, mint ezélett. Épen ennek elkerülése végett szükséges a nemes szívű és jótévő társadalom részvétele minél tágabb körben. Hiszen a lelencház-tulajdonképen közügy és az államnak kötelessége gondoskodni az elhagyott kisdedekről; azonban nálunk ez az állam a közegekre roha, a melyek azután minél olosabb és így rosszabb apolásba adják a gyermekeket.

Tehát a társadalomnak részt kell vennie e mozgalomban, ha azt akarjuk, hogy e kisdedek jó kezekben legyenek s a haza hasznos polgáraivá váljanak.

Hazafias emberbaráti művet igyekeznek tehát életre ébreszteni azok, kik az országos lelencház-egyesület megalakításán fáradoznak. Örömmel látjuk, hogy a fővárosnak színe-jáva máris csatlakozott a mozgalomhoz, melynek célját fennebb rövi-

den vázoltuk. Nem közönséges egyetesi ed, hanem arról van szó, hogy ezer kisdé életét megmentünk, és épen azért a mozgalomnak országosnak, impozánsnak kell lenni. S ha a kormány s az országgyűlés látni fogják a törekvés komolyságát s az eszme megvalósítását, akkor bizonyára kell, hogy erkölcsileg és anyagiag hozzájáruljon. És épen azért, mert ily nemes és nagy tervről, régi mulasztás pótlásáról van szó, kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy csatlakozzanak e mozgalomhoz. E lap szerkesztője szívesen fogad és nyíltan nyújtandó bármely csekély adományt s azt az egyesülethez (Bpest, kerepesi út 41.) juttatja, mely bárkinek szolgál bővebb felvilágosítással. Sőt e nemes egyesület megérdemelné, hogy mulatságok, bálók, tombolák, stb. jövedelmét, vagy legalább annak egy részét e célra fordítsák.

Gondoljunk Széchenyi, nagy hazánkfia mondására. »Oly kevesen vagyunk, hogy meg az apagyilkosnak életét sem kellene kioltani, mivel magyar; minél inkább kötelességünk tehát a pusztuló kisdédek ezereit megmenteni!

Dr. Farago Gyula.

Levelezés.

Ruttká 1893. január 16-án.

A ruttkai társasok é h 14-én tartotta meg első felolvasó estélyét s ezzel megkezdte nemcsak az ez idei farsangot; hanem működésének eme új a daldós irányát, melyet hivatásánál fogva követni a legujabban célba vett.

Örömmel számolunk be ezen első felolvasó est lefolyásáról s örömmel konstataitbahajuk, miszerint azt fényes siker koronázta. A működők odaadó igyekezete, hogy a közönségnek minél kellemesebb esté szerezzenek s viszont a közönségnek már abban is nyilvánvaló érdeklődése, hogy a nagy termet szűfolasig megtöltötte, mind megannyi bizonyíték annak, mily rokonszenve fogadta a ruttkai közönség a felolvasó estek életbeléptetésének eszméjét.

A második igen yesen volt összeállítva. Az első számot képezte »Partició néma« című opera nyitánya Aubertől, melyet szettben Katona Pál, Dluhos Ferenc, Saager Ferenc, Éder Robert és Riszner József urak adtak elő precizitással Lux Arthur urnak zongora kísérete mellett. Ezután lépett az emelvényre Kempny Károlyné urhölgy — ezáltal Ruttkán legelőször — s Éder R. ur zongora kísérete mellett énelkelt a »Das Lied von Storch« és »Allein« című dalokat.

Stéj, csendes s iskolázott hangjaival — melyelyl kényesebb igényű publikum előtt is bátran felléphet — zajos tapokat ara-

tott. A program harmadik pontja Éder R. ur felolvasása volt. Jóízű humorral szerkesztett elbeszéléssel, melyben az embernek társadalmi fejlődését csecsemő korától kezdve, egész a nagypapa-ig jellemzte s közben-közben igen mulatózó epizódokkal s hasonlatokkal illusztrálta. — folytonos derült hangulatban tartotta s néhány-szor meg is kacagattatta a közönséget.

A negyedik szám ismét Kempny Károlyné urhölgyé volt, ki kitűnő technikával adta elő Chopin egyik kiváló becsü Keringőjét s a sok ujjazásra eljászott meg egy néhány darabot. Játéka szabatos s biztos; az octav s quint futamokat a legkisebb megerőltetés nélkül pergette le: Ezután Gross ur tartott humoros előadást az ó finom alakításával; róla felesleges egyebet mondannak, mint azt, hogy születésnél komikus, ki bátran sikra szállhatna színész-komikáinknak egyenmelyikével.

A műsor utolsó számát »Zampa« című opera nyitánya Herold-tól képezte, melyet Schwöder ur zongorakíséréte mellett a fentvezetett urak adták elő nagy telzéses közt.

A műsor minden egyes számát zajosan megtapsolta a jelen volt közönség.

Ezzel véget ért az első felolvasó est. A díszes közönség sokat élvezett s jól mulatott, sőt az előadás után, amugy kedélyesen zongora mellett tánczora is perdült s innen van az, hogy spekulálnak sem kell a fölött, hogy tulajdonképen miért is kívánja közönségünk a következő estély mielőbbi érkezését.

Nagy elismerős illeti mindezekért Éder Róbert urat, a társas-őr elnököt, ki a társasok működését ezen nemes irányba terelte s ki fáradságot nem kímélve buzgólkodott, hogy az estély sikerét biztosítsa; tudván pedig azt, miszerint oly helységekben, mint Ruttká, a kevés számú intelligens családöt semmi sem hozza össze, és semmiféle egyéb társadalmi érintkezés nem fejleszt ki közöttük szorosabb, bensős viszonyt, mint épen az eféle kedélyes, feszelen összejövetelek: szivünköl kívánunk neki kitartást működésében; tapintatos eljárása folytán hadd forrjon össze az a kevés család egyggyé s aztán szórakozzék, mulasson ezen kis társadalom, pótolja ki a hiányt, melyet szenved más nagyobb városi szórakozások nélkülözése által.

H I R E I N K.

— Megérdemelt kitüntetés. A rózsahegyí főgimnázium igazgatójának, s az ottani kegyes tanítórendi haz főnökének, Varady Móricnak, a tanügy terén szerzett sok évi

buzgó és fáradszhatlan szorgalmát felettes hatóságai méltanyolva, előterjesztésükre, neki ö feladása a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

Bende Imre ó méltósága, az új nyitrai püspök, — mint lirlik — a husvét ünnepek után költözik át új székhelyére.

— **Diszpolgári oklevél.** Rath Pétert, a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatóját, Rózsahegy városa nemrég egyhanglag diszpolgárára választotta s az erről szóló oklevélet egy kilenc tagból álló küldöttség adta át e h 15-én a város diszpolgárának. A küldöttség tagjai Kajuch diszpolgárgyűlési képviselő vezetése alatt voltak; Angyal József megyei tanácsos, Mattya-sovszky Gyula főbíró, Nikel József városi ügyész, Szonderlich József főjegyző, Klimkó József bíró, Chrenko Árpád, Palugyay Árpád és Angyal István.

— **Kaszinói közgyűlés.** A mártóni társasok ma egy hete tartotta rendes évi közgyűlést megelhezőt látogatottság mellett. Beniczky Kálmán elnök megnyitván a gyűlést, letárgyalattak a szákosas jelentések, majd a régi tisztviselők lemondása történt meg, a közgyűlés az új választás megejtésére a régi elnököt kérte fel a gyűlés vezetésére. Az új választás eredménye az lett, hogy elnök: Fekete M., itelőtáblai bíró alelnökké: Boldis Ignác, az állami iskolák igazgatója, jegyzővé: Mihalus Sándor, erdőgondnok, aljegyzővé: David Ferencz, tisztelbetei szolgabíró, pénztárnokká: Chikán Miklós adótárnok, könyvtárnokká: Darnay Péter tanár, háznaggya: Jantó Janos állami erdőfelügyelő választott meg. A közgyűlés határozatai közül legfontosabb, hogy a kaszinó helyiség rendbelsőzatala végett egy állandó bizottság választott, melynek feladata leszen, új helyiség keresése s esetleg felvételére a javaslatot kellő időben a választmány elé terjesztjen; feltételezve természetesen, hogy a mostani helyiség restaurálás az idén elmaradna. A könyvtár garantálására 120 ft utalványoztatott, továbbá elhatározott még, hogy úgy a pénztáros, mint a könyvtáros két-két drb 20 arany koronás tiszteletdíjban fognak részesíteni. A szünigyi bizottság, Lehotzky Vilmos főszolgabíró elnöksége alatt, marad a tavalyi.

— **Új községek Turócban.** Mig mi itt csendesen melegsünk az erősen fűtött kályha mellett, addig — észre sem vesznük, hogy — egészen új községek keletkeznek Turócban; valószínűleg oly módon, mint Bernáth Gazsi híres emeltes házi. Ime előttünk fekszik a földmívelésügyi minisztérium által kiadott: »A Nemtörzságha irányuló szarvasmarha-kivitel szemponjtából ragadós tüdőböl által fertőzött községek és az azok 20 kilométeres kerületébe eső községek névjegyzéke,« melyben 20 kilométeres távolságra eső község gyanánt 157 turócmegeyi község van kimutatva. Az összettel mi 97 községet tudunk Turócban s ime, mire kitavasodik, 60-nal többet találunk — a hivatalos papirson. Kiváncsiak kerem néhány újonnan keletkezett községre? Ime, nehányat bemutatunk névleg, jó lesz megkeresni, merre vannak: Csernokó, Erdőmajor, Falkus, (nem Fokuszfalva, mert az is ki van mutatva), Felső Királyfalu, Stalszkesék, Hrtvá, Jordán, Kis-Toprona, Nagy-Toprona (Tót-Prónán kívül), Királyhid, Kolba, Markovits, Nevoretz, Nagy-Makó, Paraszkaölöl, Storány stb. stb. Nem is mutatjuk be azt a sok Kis- és Nagy-, Also- és Felső-Divéket, Cseremónist, Valscsát, ugy is elég dolog lesz fölfedezni az eddigieket is Turócmegeyei keretkpen!

— **Megfagyott!** Ez a kegyetlen hideg tél immár emberáldozatot is vett Turócból. Hoffmann, ruttkai meszaros elküldte 14—15 éves inasát Zaborba, hogy onnan egy tehenet hajtson Ruttkára. Mire a fia Martonba ért, egészen át volt fázva a 16 fokos hidegköl, meg a nagy szélöl, betért hát a Teszákó koresmajába s megivott egy pár porciózó palínkat, mely a meleg szobában, úgy látszik, erősen a fejébe szállt. Neki indult aztan Zabornak, de soha nem ért oda; másnap dél tájban találtak meg szegényt a temető fölötti dombon esontá dermedve. Azt mondják különben, hogy nem ő az egyedül áldozat; állítólag a privigyei uton is találtak 3 ablakos hazalót megfagyva.

gos botrány ez, önöknek jó itelőtélhetőség van, hat ez nem megbekialto sértés?

Eröt vettem magamon, s egész búszkén, hidegen szólok, Malikamhoz:

Ügy, ön asszonyom levelez? Szép, nagyon szép, csak folytassa; de ne feledje, hogy férje a megtorlasra, mindig készen áll. Most pedig ide azzal a levéllel! Nem, nem kegyeden fogom bosszúmat kitölteni, hanem azon a nyomorulton, a ki be mer ferközni családai tűzhelyembe, föl meri dúlni boldogságomat. Jaj annak! ezerszer jaj! ... Nos ide a levéllel — ... Mit? Nem adja? Ide kell adnia, mert különben elveszem, s ha vonakodik, ugy annak az urfnal egy cseppet sem tartom különbnek, cinkostársának nézém, a levelet erőszakkal tépem ki körmeik közül.

S mikor rá akarok rohanni, szemembe vágja e levelet a következő szavakkal:

»Ön gyáva. Nem szégyenli magát, hogy gyöngye növel erőszakoskodik, ön nem érdemli meg a ferfi nevet! ... Szegény mamám! ... és sírva, megy be a másik szobába.

En maradtam a csatatéren, tehát én gyöttem.

Mohó kíváncsisággal bontottam föl a levelet. ... elolvastam ... az egész világ, lábaim inogtak, szemeim elhomályosultak.

Halgassák csak mi van benne: (olvás)

»Nagyszócs Aszonyom!

A férje számára nálunk megrendelt papucsmindekből leszek bátor délután né-

hány új bb mintát fölívni. Remélhetőleg kedves férje ismét távol lesz.

Kezeit csókolva

Mery Márton,

Üzleti és tsá cég megbízottja.

Oh én ostoba! ... Hogy is tehettem föl róla. Ó, a barány, az ártatlan barány, ki névnapj megelpetesül a red óhajtott papucsacsal akar kedveskedni ... Megsértettem ... Igen, ez jogtalanság volt tölem ... Hogy tegyem jóvá hibámat? ... Megkérjem ... De a ferfi büszkeség, hol marad, s a ferfi hatalom? ... Nem, annak nem szabad megtörténni! ... De mégis ... hiszen ő olyan jó, oly szelid, engedelmes, s hogy szeret ... Talán még papucsot sem kapok! ...

Igen, hozzámegek, leborulok előtte, megmondom neki, hogy csupán az iránta érzett forró szeretetem folytán vagyok olyan féltékeny, hogy ne haragudjék ... hisz nincs mar semmi baj; aztan meg nem is úgy értemen en azt ...

Gyanusítani? ... Azt még épen nem tettem!

Tudom, hogy megbecsált, beösméri ő is, hogy soha sem váltottam, nem mondtam róla egy rossz szót sem, s hogy úgy kiabáltam, annak csak heves természetem az oka.

Megkértem, megbecsált, lesz papucs; ti pedig férjem vegyetek rólam példát s ne legyetek féltékenyek!

— Egy 48-as hónap halála. Ugyan-
csak felső-stubnyai levelezők írja, hogy
ott a múlt évben egy derek 48-as hónap
is meghalt. Jelének Jakabnak hívták a
derek hónapét, ki mint hadnagy végig
harcolta a dicsőség szabadságharcot. A harc
lezárlása után Felső-Stubnyán telepedett
le, a hol teljes élete nehéz küzdelmek
között folyt le. A boldogult mindig fel-
lekesült s megfűdött, valahányszor az el-
múlt dicső napokról beszélhetett. Az utolsó
három éven már sokat betegeskedett, s
jól esett neki, hogy a hónap alól
nyugdíjat kapott, mert ezzel könnyítve
voltak egyrészt családfenntartó gondjai,
másképp meg teljesen boldog volt az el-
ismerésért.

— Megjutalmazott tanítók. A vallás-
és közoktatásügyi miniszter, mint a »Hivatalos Közlöny«-ben olvastuk, a segély
és jutalomdíjak címe alatt rendelkezésére
álló összegből legközelebb 2000 frt jutalom-
díjjal osztott szét azon tanítók között,
a kik a magyar nyelv oktatásában tanu-
sított buzgalom által az elmúlt tanév
folyamán leginkább kiütköztek. Ezen díjban
több felvidéki tanító részesült, kiknek névsorában
felleltük két t. munkatársunknak u. m. Uhlyarik Szende mártoni, és Riszner
József ruttkai tanító uraknak nevét is.
Csak előre!

A pibóczi önk. tüzoltó-egylet folyó évi
február hó 2-án jótékonyul táncmulat-
ságot rendez. A mulatság Neumann Lipót
vendégülökben tartatik. Kezdeté 1/28 óraker.
Belépti díj: személyenként 2 korona (1 frt),
családjegy 4 korona (2 frt). Felülfizetések
az egylet javára köszönhető fogadtatnak
és hírlapilag nyugtáztatnak.

— Halalozás. Schlottné, szűl. Pélhácsék
Louisa asszony a múlt héten halt meg
Körmöcbányán. A boldogult, neje volt
Stubnya-Pürdő volt bérletjének, a kit három
évvél később követett a halálba. El-
költözött négy árva sírjára.

— Egy kis statisztika. Felső-Stubnyán,
mint ottani rendes levelezők értesít, a
múlt évben meglehetősen nagy volt a hala-
lozás. E község lakosainak száma az utolsó
népszámlálás szerint 2043 volt, kik közül
1892-ben 110-en haltak meg. Az elhalálo-
zottak közt öt éven alóli gyermek volt
67, született pedig 85, s így, ha ez továbbra
is így tartana, a következő népszámlálás
nem lesz képes olyan kedvező népesedési
mozgalom konstataálni, mint az utolsó al-
kalommal.

— A farsang Zoofnan. Folyó hó 14-én
nyitottak meg farsangunk egy kedélyes tane-
stélyivel, melyet a folyó évadban alakult
zoofnai korecsolyozó egyesület rendezett a
casinó termeiben. Ritka eset — különösen
vidéken, — hogy oly életképesnek adja
jelét, s ezt nem csak szoros terén — a sport
é kedves nemének szépszerzői tette-
re, hanem a tarsadalmi élet szívmozgalmába
erényesíteni tudja, mint az ifjú egyesület.
Ennek szép jelet láttuk ezen fényesen siker-
ült estélyen is. Több éves tapasztalat s az
általános vélemény szerint ily kedélyesen
Zoofna és Vidéke még nem mulattot. A né-
gyeseket 46 par tancolta. Jelen voltak: A.
Áldori Manoné, Bartaky Pálné, Del Court Hen-
rikné, Fiágl Lujza, Vogel Samuné, Vogel
Zsófia, Gyuriss Jozsefné, Gyuriss Mariska
Özv. Gyuriss Antonia, Gyuriss Antainé, Gyuriss
Guszti, Dr. Glasz Árminné, Hrabovec
Jánosné, Hrabovec Pistike, Hoffmann
Alajosné, Hoffmann N. Húszóczy Justinné,
Húszóczy Pistike, Mariska és Elma. Kisz-
Ujhely: id. Kubicza Jánosné, Kubicza He-
lén, Kemka Gyuláné Ovcarszók, Kux Da-
vidné, Kux Berta és Adél, Milecz Jánosné,
Milecz Margit, Ördöly Pálné és leánya Mar-
csak, Ponracs Gezané és Leánya Irma,
Papan Mariska Kisz-Ujhely, Poradoszky Ro-
bertné, Poradoszky Cornelia, Dr. Róth Vil-
mosné, Ripper Morné, Szigethy Bertalané,
Spotkovszky Jozsefné, Weiner Jakabné, Za-
humenszky Jánosné, és Zahumenszky Ma-
riska orholgyek. Öröm volt e gyönyörű
holgykoszórú végig tekinteni; megittasultak
a férfi szívek a sok szép csillag ragyo-
gásától. A jól sikerült mulatságnak a vilá-
gos reggel vetett véget s azzal a tudattal
oszlott szét a szépségű társaság, hogy —
soha jobban nem mulattot. Az egyesület
tiszta bevételre a felülfizetésekkel együtt, me-

lyeket ezennel nyugtatunk: 31 frtot tészen. A
rendező bizottság.

— Az egyesülés középiskola tárgyában,
Csaky Albin gr. vallás- és közoktatásügyi
miniszter egy tanulmányt dolgoztatott ki,
a melyet legközelebb közölt a közoktatási
tanácsnál, hogy véleményét nyilvánítsa a
tanulmány egyes nézetei felett. Ez a tanul-
mány az új középiskola terjedelmét 8 osztá-
lyra és ugyanannyi évfolyamra tervezi,
megtoldva esetleg e tanfolyamot a helyi vi-
szonyok szerint egy előkészítő osztállyal,
mely tantervét az elemi iskola III. osztá-
lyából is felveszi. Az oktatás közös törzsszel
az eddigi gymnasium és reáliskola közös
tárgyait ajánlja, beleolvassa a gymnasiumból
a latin nyelvet, de elhagyja a görögöt, be-
leolvassa a reáliskolából a kémiát, de el-
hagyja a francia nyelvet s az ábrázoló mért-
tant. Megkívánja azonban egyttal a tanul-
mány, a mi feltétlen helyeslésselmet találkozik,
— hogy a tanulmányi rend most szöbön
fogó kérdéseinek megállapítása után követ-
kező tantervkészítésnél a tananyag a leg-
szigorubbán megrostaltassék s minden oly
részt, mely a főiskolai oktatásnak célje
vág s a nevelés e fokban nem szükséges,
kihagyassék, annál is inkább, mert a testi
nevelésnek, melynek fejlesztését már is meg-
indítottam. az új szervezeten belül hely-
es időt kell juttatnunk. Az említett
tanulmány a latin nyelvet a II-ik, a német
nyelvet a III-ik osztályban kívánja megke-
zdeni, a tanulóknak egyéni képessége,
hajlama és jövő hivatása szerint választható
rendes tárgyakat pedig a 6. felső osztályra tervezi.
E tárgyak volnának a görög nyelv, a fran-
cia nyelv, a rajz (ez utóbbit körülbelül
oly módon, mint jelenleg gimnaziumaink felső
osztályaiban választható szabadkézirajz, nem
az ábrázoló mértant rendszeres és elméleti
tanításával kapcsolatosan, hanem az ábrázo-
lásnak megismertetésével.) E három tárgyból
minden tanuló köteles volna egyet va-
lasztani, de választhatna kettőt is. A va-
lasztott tárgyak nem adnának külön kvalifi-
kációt főiskoláink különbözőségére szerint s
csak arra szolgálhatnak, hogy az iju elme
speciális tehetségének és hajlamának fejle-
désére alkalmat nyújtsanak.

A fizetésrendezés. A tisztviselői fizé-
téseket szabályozó törvényjavaslata nem so-
kára törvénynyé lesz, a mennyiben a be-
lügyi tárca költségvetésének elintézése után
erre kerül a sor képviselőházban.

— Törvényjavaslat a gyártott borok
ellen. Lukács Béla kereskedelmi miniszter
benyújtotta törvényjavaslatát a képviselő-
házhoz a gyártott borok ellen. A javaslatnak
alapok a borkereskedés szoliditásának
helyreállítása s ez alapon a borker-
meles érdekében megóvása. A javaslat
mestersegesnek mondja ki azon bort, mely
nem kizárólag szőlőből vagy szőlőmustból
készült, továbbá ha a borhoz tisztított
szeszen és cognacot kívül bármilyen adatot
bozza. E szerint tehát hamisított bor az
is, a melybe vizet öltének, s elkövetője
büntetés alá esik! A büntetés 25—300
forintra rughat. Az inkriminált borokból
a hatóság mintákat vesz, azokat az állami
vegyszerzeti állomáshoz beküldi. Mint ezek-
ből is látni, a javaslat eléggé radikális.

— Meheszek figyelmébe. A földmivelé-
sügyi miniszter lendíteni akarván a méhe-
szet ügyén, elhatározta, hogy 75 méheszt
állami segéllyel fog létrehozni. Folyosított
a végből 6000 frtot és felhívta a tör-
vényhatóságokat, hogy a területükön lakó
lelkeseket, tanítókat, erdőőröket értesítsék
arról, hogy ebből az összegből 102 frt 5
krt. kölcsönre kaphat 57 egyén, kik
méhest kívánnak berendezni. Készenpénzben
azonban csak egy részét kaphják az össze-
szegnek, mert 20 frt értékben kapnak 10
kaptárt, 13 frt értékben méhezpérgőt, és 9
frt értékben egyéb szükséges méheszeti
eszközöket! A ki csupán készpénzt kíván,
annak ajánlata figyelembe nem vétetik. A
kölesön három év alatt kamat nélkül s
12 frt 75 kros részletekben lesz visszate-
ritendő. A lelkesek Grand Miklós méhesz-
eti felügyelőhöz Buziásra, a tanítók a
tanfelügyelőkhöz, az erdőőrök az erdő-
gondnoksághoz, a gátőrök a szakaszmér-
nökséghez címezzék beadványukat.

— A belügyminiszter egy konyhaeszköz
ellen. A belügyminiszter, illetőleg az ő
nevében Andrassy gróf államtitkar egy

konyhaeszköz ellen becsatolt ki közzendele-
tet. Az országos közegészségi tanács véle-
ménye alapján figyelemzeti a miniszter közzendele-
te az összes törvényhatóságokat, hogy a
konyhában általában használt sárgaréz-
szíttak veszedelmek, mert könnyen mérge-
zés történhetik általuk. Ennekfoga a törvény-
hatóság részének konyhai használatát
nyilvános helyeken, korecsakban, kórházi
konyhákban, kifőzökben stb. tiltás meg,
egyszermind figyelemzesse a nagy közön-
séget is, hogy a réz-szita helyét szőrszítást
használjon. — És mi még szídjuk a köz-
igazgatást, mikor a kormánynak még erre
is van gondja!

— A régi ezüstpénzek. Az új év első
napjaiban sok esetben megtörtént, hogy
a közforgalomban visszautasították az osztrák
értékű ezüst pénzeket, utólván ama
körülmnyére, hogy december 31-én járt le
a konvenció ezüst pénzek bevéltetésének
megállapított határidő. A félreértésből
származhat zavaroknak elejét veendő, a
pénzügyminiszter sürögösen intézkedett, s
értesítette az összes állami s egyéb nyilván-
os pénztárakat, hogy az osztrák értékű
ezüstpénzeket, nevezetesen az 1868. óta
Magyarországon vert két forintos, egy fo-
rintos és negyedforintos ezüst pénzeket
az 1867. évi patens alapján minden akadé-
koskodás nélkül elfogadhatják. Mihez-
társat végtel a közönségnek is tudomására
hozza ezt a miniszter.

— Magyar gazdasági géppár. A Magyar
Fém- és Gépipar című szaklap valóban meg-
szólalásra méltó cikket közöl legutolsó
számában. Rámutat az »Első magyar gasz-
dasági géppár« működésére és felhívja a
hazai gazdáközönséget, hogy jövőre csakis
afogmat nar minden tekintetben versenyképes
hazai gazdasági cikkeket vásárolja. A cikk
maggat munkásoknak nyújtson kenyeret. A
cikket hazafias tendencia lengi át s ezért
lapunkba atvettük.

— A számk beszélnék. Ha az ember
már bemagolt 6—7 nyelvet, azt hinné, hogy
ég tudja, milyen nagy nyelvtudós vált be-
lőle, holott a világon nem kevesebb, mint
3064 nyelvet használnak az emberek. Az
emberek vitatkoznak az egy istent hívó
vallások előbbségéről, hogy emzernél több
különböféle vallásfelekezet van a földön,
a melyeket mindenikének az a feladata, hogy
boldogítsanak és üdvözítsen. Oly sok az ag-
glegény és a vén lány, pedig a földnép-
ségnek csaknem egyenlően oszlik meg a két
nem között; az emberi életkor átlag 33
évre tehető, pedig az emberiség negyed-
része 17 éves kora előtt halt el. Ezer em-
ber közül csupán csak egy éri el a századik
évet és hatan érik meg a hatvanötödikét.
A földlakóinak teljes száma 1.200.000.000;
ezekből élhet évente 35.214.000, naponta
96470, óránként 4020, percenként 62 em-
ber. Születik ellenben évenként 36.742.000,
minden nap 100.800, minden órában 4200,
minden percben 70. — Hazatársak tovább
élek, mint a kik nem léptek házasságra, a
mértéketlenek és szorgalmasak tovább,
mint a kicsapongók és lustak, magas ter-
metűek tovább az alacsonyakkal. Több nő
érik el az ötven évet, mint a mennyi férfi,
az ötven éven felüliek közül azonban a
férfiak élnek tovább. A kik tavasszal szü-
lettek, szervezettel erősebb, mint a kik
telben láltak meg a napvilágot. Születés
és halál gyakrabban fordul elő éjjel, mint
napközben. — Minden embernek van atya
és anyja; ezeknek szinten atyjuk és
anyjuk; ha ezt így számítjuk föfele Jézus
Krisztusig az 96 nemzedeket tesz ki, e
szertint 134.235.017, 480.534.979 egyéneknek
kellott születnie, mire rank került a sor.
— Erator állítja, hogy ha egy mátkapár
5000 év előtt kelt volna össze, ha család-
jukban azóta nincs háláeset és minden
ferfi 21 éves korában vette volna magára
magyar rozsaláncait, akkor a föld népe-
sége száma 151 számból álló mennyiséggel
lenne kifejezhető. Az emberi elme ki sem
tudja ezt a számot fejezni.

Irodalom.

— A magyar történelmi társulat a hazai
történet iránti érdeklődés felkeltésére és
ápolására alapította a »magyar történelmi
életrajzok« című vállalatát, melynek gazda-

gában illusztrált, fényesebb kiállítású
kiadások nemcsak nálunk, hanem a sokkal
gazdagabb nyugati nagy nemzeteknél sem
jelentek meg, s mely csakis az akadémia
és társulat anyagi támogatása mellett
tartható fenn. Most, midőn a szülők, neve-
lők, jó barátok egyik gondját képezi, hogy
szeretteinknek jól kiválasztott ajándékok
nyújthassanak, ajánljuk figyelmükbe ezeket
az életrajzokat, melyek külön kiadásokban
Ráth Mór-nál megszerezhetők: most ezek-
nél maradánohb becsü ajándékokat nem
is nyújthatnának nekik. Egy-egy ily éle-
trajz diszkózik kötetbe valóban élvőlelten
értékű, úgy a salon asztalának, mint a
házi könyvtárnak díszre válik és szerfe-
lett alkalmas arra is, hogy a serdülo
ifjúság hazánk múltjának dicsőségteljes
nagy alakjain, azok példáján hazafülságra,
komoly törekvésekre buzduljon és a kom-
olyabb tanulásig olvasmányát megke-
velje. Az utolsó években ezen életrajzok
közül következők jelentek meg: *Hunyady
Mátyás király 1440—1490.* Fraknoi Vilmos-
tól. Nagy 8-adr. 50 iv. Van benne 22 ön-
álló s 95 a szövegbe nyomott kép, melye-
ket Szaléziában, Szászországban, Csehország-
ban, Szerbiában, Boszniában, Hercegovinában,
Olaszországban s hazánkban e célra
kiküldött festők a helyszínen vettek fel.
A bautzeni Mátyás szobor reprodukcióját
a Történelmi Társulat elnökének megkére-
sére, a saász kormány eszközölte. Ara 4
frt 80 kr. Amateur felbörkötésben 6 frt
40 kr. *Bethlen Gábor 1580—1629.* A nem-
reg elhunyt Gindely Antal-tól s Acsády
Ignác-tól. 16 önálló s 71 a szövegbe nyom-
ott képpel, melyek részint a legkiválóbb
régiképek reproductiói, részint eredeti
felvételek után készülettek. Ara füzve 3 frt
60 kr. Amateur felbörkötésben 5 frt.
Mária Terézia. Marcali Henrik-től. 19 ön-
álló s 98 a szövegbe nyomott képpel
Francia izlés szerint készült, páratlan
diszunka, melynek több képe ő fel-
sége magányüteményében s hitbizományi
könyv- és képtárában örözött képek re-
productiója. Kiválóan érdekes Mária Terézia
levele válogatásához, melynek egy példányát
6 félsége is elfogadni méltóztatott.
Ara füzve 4 frt. Könyvedvelők felbörköté-
sében 5 frt 60 kr. *Nagy Lajos 1736—1782.*
Irtá Pór Antal. 20 önálló s 173 a szövegbe
nyomott képpel, melyek kiváló művészek
által s hazánkban, Dalmáciában, Olaszor-
szágban, különösen Napoly és Sziciliában,
Lengyelországban készített felvételek után
reproductáltak. Ara füzve 8 frt. Két dí-
szes amateur felbörkötésben 11 frt. *Kovács-
csögy Párkás 1576—1594.* Irtá Szadeckij
Lajos. 8 önálló és 41 a szövegbe nyomott
képpel, initialeval, hasonmással. E tragikus
veget ért (vérpánol lefejezett) államférfi
változatokban gazdag életehez az illu-
stratork Erdélyben, Lengyelországban szerez-
tettek be, a Forgáchok arcképei gróf
Forgách Istvannak szalanci várában létező
családi képtárában örözött egykorú olaj-
festmények után készülettek. Ara füzve 1
frt 60 kr. Könyvedvelők felbörkötésében
8 frt. *Il. Rákóczi György 1621—1660.* Irtá
Szilagyai Sándor. 10 önálló s 89 a szövegbe
nyomott, nagy részben Erdélyországban s
Lengyelországban a helyszínen eszközölt
felvételek, s lengyelországi képtárában
örözött képek reproductiói. Kiváló érdekel
birnak Dahlbergnek a »svéd királyi híres
taborkari főnöknek négy nagy csatáképel
melyek kiváló művészetirőteneti becses
birnak, továbbá a bosnyakországi, molda-
vai s havasalföldi föld szereplő egyéneknek
arcképei. Ara füzve 2 frt 40 kr. Amateur
felbörkötésben 4 frt. Tekintve azon-
tér aldozatokat, melyekbe e vállalat fen-
tartása kerül — mert hiszen elismert név-
vel bíró illusztratoroknak utaztatása, hazánk
erdekli műtemléknek beszerzése
külföldről, csakugyan kötséges és faradsá-
gos munka — s tekintve, hogy egyes
életrajzok elismert nevé irók által a nagy
közönség, nők és ifjak által is élvezhető alak-
ban vannak írva, s hogy az egyes életrajzok
nemesak közökzenen forgó, hanem legna-
gyobb részben ismeretlen lelvitári adatok
alapján vannak írva, úgy, hogy azok előbb
vizsk, tisztázások a történetudattal s
mondhatjuk, hogy a vállalat megérdem-
lett pártfogásban részesülne. Pedig ezek-
ből az életrajzokból az ifjú nemzedék hű

képet gyerne hazája muljáról, lelkébe csepegtetné annak a hazaszeretetet: s erre, valljuk meg, ma is szüksége van. Ezért hívjuk mi fel e vállalatra a közönség figyelmét. Budapest, 1892. december 10-én. *Szildgyi Sandor* a Magyar Tört. Társulat titkára.

Nyilttér.

E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a Szerk.

— **Bájl-selyemszöveteket** m. 45 krtól 1 frt 65 krig valamint fekete, fehér s színes selyemszöveteket is méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, csikozott, kockázott mintázott, damaszott stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) póstabér és vámmentesen szállít: **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

HIRDETÉSEK.

8968. sz.
ülk. 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt-mártoni kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a turóc-szt-mártoni takarékpénztárnak — ifjabb Janik János elleni végrehajtási ügyében Konszko és Nolcsó községben fekvő:

a) a nolesói 2. sz. tjkvben A. I. 1-2. 4-7. 9-13. 15-17. 19-32. 34-59. és 61-66 sor sz. a. foglalt ingatlanokból Janik János B. 1. t. a. 1/2 részben megillető jutalékra 359 forint,

b) az ottani 23 sz. tjkvben A + 1. s. sz. a. felvett ingatlanból ugyanazt B. 5. t. a. 1/2 részben megillető jutalékra 3 forint,

c) az ottani 37. sz. tjkvben A. I. 1. sor sz. a. felvett ingatlanból ugyanazt B. 3. t. a. 1/4 részben megillető jutalékra 21 forintban,

d) a nolesói 50. sz. tjkvben A. I. 1. sor sz. a. felvett malomból ifj. Janik János B. 63. t. a. 1/4 részben megillető jutalékra 27 forintban, — és

e) a nolesói 85 sz. tjkvben A. I. 1. s. sz. a. felvett erdőből ugyanazt B. 85. t. a. 1/2 részben megillető jutalékra 142 forintban ezenell megállapított kiküldési árban az árverést rendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi febr. hó 6-ik napján d. e. 10 órakor Konszko községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kiküldési áron alúl is el fog adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kiküldési árának 10 %-ot készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral a kiküldött közzététel után, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismerényt átseglyaltatni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Kelt Turóc-Szt-Mártonban, 1892. é. okt. hó 13. an.

Fekete, kir. táblai bíró.

A meghülés által keletkezett betegségek legnagyobb része, nagyon könnyen volna megelőzhető alkalmas házi-szerek alkalmazása által. A Horgony-Pain-Expeller ilyen esetekben a

legjobb bedörzsölés.

Hasonló jó eredménnyel használható csúsz, község és tagszaggatás, valamint fejfájás, hátfájás, csípőfájás, stb. ellen és majdnem minden háztartásban készletben. Ezen szer 40 kros, 70 kros és 1 frt 30 kros üvegekben majdnem minden gyógyszerárban kapható. Minthogy értéktelen utána-tok is léteznek, kifejezetten:

a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
kérendő.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ”

kiadóhivatalában:

a turóc-szt-mártoni Magyar Nyomda kiadásában
megjelent és ott kapható

A MAGYAR KÖZÉPESZTÁLY HÁZINEVELÉSE
NAPJAINKBAN.

Irta: **RÉVÉSZ LAJOS.**

ÁRA: azelőtt 80 kr., most 40 kr.

A pénz előleges beküldése után a megrendelők bérmentesen kapják.

Magyar fém- és Lámpa-áru-gyár részvénytársaság

Budapest-Közbányán.

Fölhívás.

Értesítjük a nagyközönséget, hogy a

kizárólag saját részünkre gyártott

és általunk visszarúgott által az ország minden táján forgalomba hozott, immár általános kedvelt és nagy keresletnek és fogyasztásnak örvendő

„Király-olaj”

jóságért és valódiságaért csak abban az esetben vállalunk el jótállást, ha azok a saját zároglyúkkal és védjegyükkel ellátott eredeti szabadalmazott kannaiban vasarólatnak.

A -KIRÁLY-OLAJ-, mely az egyedüli biztonági petroleum, a legnagyobb világítóerővel bír, úgy hogy a villamos fényvel vetekedik és elnyös tulajdonsága köze az is tartozik, hogy ékőképege tovább tart más tisztátalan petroleummal s azoknál, hogy e miatt olcsóbb is, teljesen szájtalan és soha föl nem robban.

Minden -Király-olaj- tartalmazó szab. kanna védjegyükkel van ellátva.

Tisztelettel

a magyar fém- és lámpaáru-gyár r.-társaság igazgatósága

Budapest-Közbányán.

Szakértői vélemény:

A forgalomban levő valódi francia cognacokkal vetekedhetik.

Hat aranyérem, diszkreszt és diszoklevelek.

COGNAC

Gróf ESZTERHÁZY GÉZA saját gyártmánya

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében barmelyik francia gyártmánnyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség

a * * * * c o g n a c

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készült s ezért

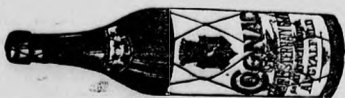
járványos betegségeknek, így kolera ellen övösztül sikerrel használhatók.

A gróf Esterházy Géza-féle Cognacgyár

igazgatósága:

Budapest, VI., külső-váci-út 23.

Páris, Lipsee, Bordeaux, Nizza, Brüsszel.

„Gróf Esterházy Géza.”

Csak akkor valódi, ha a bértlen dugón ez az égetett felirás van:

AZ

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT

BUDAPESTEN

1. A mezőgazdasághoz egyáltalában szükséges összes saját hazai gyártmányu, elismert kitűnő gépeit és talajmívelő eszközeit ajánlja.
2. Minden a gazdasági gépszakmába vágó felvilágosítással és tanácsal szívesen és díjmentesen szolgál.
3. Az összes gyártmányait magában foglaló képes árjegyzékét kívánatra készséggel megküldi.
4. A gyártelep Budapestben, külső váci-út 7-ik szám alatt van és annak megtekintése érdeklődőknek készséggel megengedtetik.

Levél cím.

Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat

1-8

Budapestben, külső váci-út 7.

Melléklet a „Felvidéki Híradó“ 4-ik számához. 1893.

„FELVIDÉKI HIRADÓ.“

A magyar olvasóközönségnek őszinte köszönetet mondva, azért a páratlan támogatásért, melyben a „FELVIDÉKI HIRADÓ“ újból részesítette, figyelmeztetjük azokat az előfizetőinket, akiknek előfizetése e hónap 1-én lejárt, sziveskedjenek ezt mielőbb megújítani, nehogy a lap küldésében késedelem történjék.

Ujonnan belépő előfizetőinknek ingyen és bérmentve küldjük el Boldis Ignác „VIRÁGOK A FÁTRA ALÓL“ című zeneművet.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ“ előfizetése ára: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt.

KÉRELEM: Tisztelettel felkéretnek azon t. előfizetők, kik 1891. és 1892.-ik évről még hátralékban vannak, a hátralékot minél előbb a kiadóhivatalhoz címezve beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése alkalmával akadály merüljön fel, miután a lap fenntartása úgyszólván nagy költségekkel jár és csak így vagyunk képesek nehéz feladatunknak megfelelni, ha a t. előfizetők kötelezettségüket teljesítve, minket ez irányban támogat.

Óhajtván, hogy a „FELVIDÉKI HIRADÓ“ mennél nagyobb elterjedésnek örvendjen, hajlandók vagyunk a lapot egyeseknek a következő kedvezményes áron adni:

Tanulóknak, egyetemi hallgatóknak egész évre	1.50 frt.
Tanárok, tanítók, valamint ifj. önképzőegyleteknek	2.— „
Fél évre	1.25 „
A „F. M. K. E.“ tagjainak	2.50 „
Fél évre	1.25 „

E kedvezményes árak 1893. évi január 1-ével léptek életbe.

Minél tömegesebb támogatást kérve hazafias tisztelettel vagyunk Turóc-Szt.-Mártonban,

A „FELVIDÉKI HIRADÓ“
KIADÓHIVATALA.

